

SON AU § 39**Återrapportering av uppdrag. Plan för en gemensam fördjupning med fakta och jämförelser med andra regioner i nuläge, framtidsbild och scenarier med konsekvensanalys med koppling till tröskelprincipen - nyttokalkyl**

Ärendenummer: SON 2024/601

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

- Socialnämnden godkänner återrapporteringen av uppdraget.
- Socialnämnden avslutar uppdraget.

Sammanfattning

År 2024 genomförde KPMG, på uppdrag av Region Gotlands revisorer, en granskning av samverkan i hemsjukvården. Utifrån granskningen gav sedan hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden förvaltningarna i uppdrag att återkomma med en plan för en gemensam fördjupning med fakta och jämförelser med andra regioner i nuläge, framtidsbild och scenarier med konsekvensanalys med koppling till tröskelprincipen. Till nämndernas sammanträde i september 2025 (HSN § 74 och SON §164) rapporterades en samlad omvärldsanalys tillsammans med förslag.

Till nämndernas sammanträde i februari 2026 (HSN §3 och SON §14) redovisades ett samlat dokument *"Hälso- och sjukvård i hemmet – en gemensam arbetsordning"*.

Slutligen redovisas nu den sista delen i uppdraget, nyttokalkylen. Syftet med nyttokalkylen är att kunna bedöma konsekvenserna av de nya arbetssätten. Resultatet visar att den stora kostnadsökningen hamnar på socialförvaltningen utifrån att hemsjukvården kommer utöka antalet inskrivna med ca 200 patienter. Skillnaden mellan lägsta kostnad, trolig kostnad och högsta kostnad visar även på den komplexitet som finns i att beräkna kostnader för sjukvård i hemmet eftersom det tillkommer körtid och omkringskostnader, exempelvis beroende på var patienten är bosatt. Det behöver tas höjd för tillkommande kostnader som inte är beräknade samt utvärdera löpande i takt med att det nya arbetssättet och överförflyttningen av ansvarsövertagen fortlöper.

Bedömning

KPMG identifierade att hälso- och sjukvårdsförvaltningen och socialförvaltningen har olika syn på dimensionering av hälso- och sjukvård i hemmet. Omvärldsanalysen har därför varit en pusselbit för framtidens hälso- och sjukvård i hemmet som beskrivs i *"Hälso- och sjukvård i hemmet– en gemensam arbetsordning"*.

I arbetsordningen är utgångspunkten att det är patientens behov, hemmets förutsättningar och ett gemensamt ansvar över organisationsgränser som ligger till grund för den framtida hälso- och sjukvården i hemmet.

Som den sista delen i uppdraget har en nyttokalkyl genomförts för att kunna bedöma konsekvenserna av de nya arbetssätten.

Beräkningar har gjorts på; arbetsuppgifter kopplade till ansvarsövertag, delegerade HSL-insatser samt enstaka besök som hemsjukvården har utfört på beställning av vårdcentral. Till det har körtid, administration och tid för hembesök lagts till. Med i nyttokalkylen finns även ett flertal nyttor som inte kunnat beräknas; så som ökad patientsäkerhet, bättre arbetsmiljö, bättre kvalitet och så vidare. Andra kostnader som inte kunnat beräknas är de arbetsuppgifter som tillkommer när en patient skrivs in i hemsjukvård utöver hanteringen av själva ansvarsövertagningen. Exempel på det är åtagande som fast vårdkontakt, planeringsmöte i hemmet, registrering i Senior Alert samt eventuella ökade kostnader för lokaler och bilar om fler sjuksköterskor behöver anställas i hemsjukvården.

Beslutet i regionstyrelsen i juni 2025 kan komma att påverka detta arbete. ”Regionstyrelsen får i uppdrag att se över styrkor och utmaningar i hemsjukvården idag samt utreda om hemsjukvårdens hemvist framåt bör finnas hos socialnämnden eller hälso- och sjukvårdsnämnden, utifrån både patientnytta och effektivitet. Uppdraget återrapporteras till budgetberedningen 2026.” Denna utredning pågår just nu.

Ärendets behandling under mötet

Cecilia Krook, samverkansledare berättar kort om ärendet. Närvarar gör även Josefin Rustas, hemsjukvårdschef, Nina Nordlund, utvecklingsledare, Lena Bäckström, primärvårdschef hälso- och sjukvårdsförvaltningen och Veronica Östling, verksamhetsutvecklare hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Beslutet om ny arbetsordning kring ansvarsövertaganden innebär att det gemensamma arbetet lyfts tydligare mellan förvaltningarna och förbättrade arbetssätt kan identifieras och stärkas framåt. Förändringarna innebär utmaningar och nyrekryteringar behövs inom socialförvaltningen för att hitta struktur att omhänderta utmaningarna och kunna klara ansvarsövertagandet.

Diskussion förs under sammanträdet kring vad som händer om socialnämnden ej får igenom sitt äskande i budgetberedningen om utökad budget för ansvarsövertagandet. Arbetsutskotten enas om att den diskussionen får tas i nästa steg när budgetberedningens förslag presenteras.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden,
Återrapportering av uppdrag. Plan för en fördjupning med fakta och
jämförelser med andra regioner i nuläge, framtidsbild och scenarier med
konsekvensanalys med koppling till tröskelprincipen –
nyttokalkyl, daterad 2026-03-11